

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Факултет по славянски филологии

КУРСОВА РАБОТА

По СИД „Култове и култови места в България и по света“

На тема:

Храм-паметник „Рождество Христово“

Изготвил: Ванина Стойчева, IV курс, РФ, фак. №5126

Преподаватели: проф. дфн. Искра Христова – Шомова

доц. д-р. Константин Рангочев

Храм-паметникът „Рождество Христово“, също така наричан Шипченския манастир, се намира в град Шипка, само на 13 км. от град Казанлък. Това е едно вълшебно място, пленяващо с архитектурата си. Освен да се насладят на природата и спокойствието, хората отдават почит на загиналите руснаци и българи, загинали по времето на Руско-турската освободителна война.

(лична снимка)

Всъщност това е един монашески комплекс, състоящ се от главната църква, поклонническа сграда, монашески корпус и Духовна семинария. До 1934 г. манастирът е принадлежал на

руснаците, но лятото на същата година той бива предоставен на България. През 1970 г. храм-паметникът „Рождество Христово“ е обявен за исторически паметник на културата, а от края на 2004 година той вече е собственост на Българската православна църква.

Ако сте любител на пътешествията и изучаването на красотите на нашата страна, се съмнявам да не притежавате книжката на 100-те национални туристически обекта. Е, Шипченският манастир е един от тях, което е още една добра причина да посетите мястото, ако още не сте!

Относно създаването на храма, инициативата за построяването му се дължи на граф Николай Игнатиев и на Олга Скобелева - майка на генерал-майор Михаил Скобелев, участвал в Руско-турската война.

Първоначално е било предвидено строежът да започне в началото на Шипченския проход, но по онова време този участък се е намирал в пределите на Източна Румелия, в следствие на което е бил издействан специален указ от султана.

Изборът на името „Рождество Христово“ е бил единодушен, тъй като последната голяма битка се е състояла именно в дните около този празник.

Даренията за издигането на проекта достигали стойността от над 300 000 рубли.

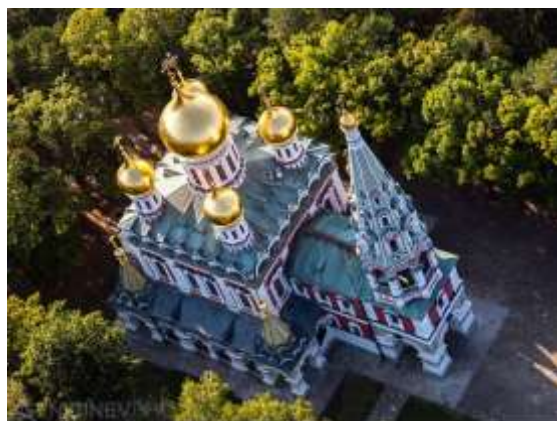
Храм-паметникът е завършен за седем години (1885-1902) по проект на руския архитект Антоний Осипович Томишко. Богато украсеният със зографски рисунки храм, построен в стила на руските храмове от XVII в., напомня на някои посетители на храма „Василий Блажени“ в Москва. Той официално бива открит през 1907 г. на 27 септември, в чест на 25-годишнината от битката при прохода Шипка. На това събитие присъствали княз

Фердинанд и личният представител на император Николай II – княз Николай Николаевич-младши.

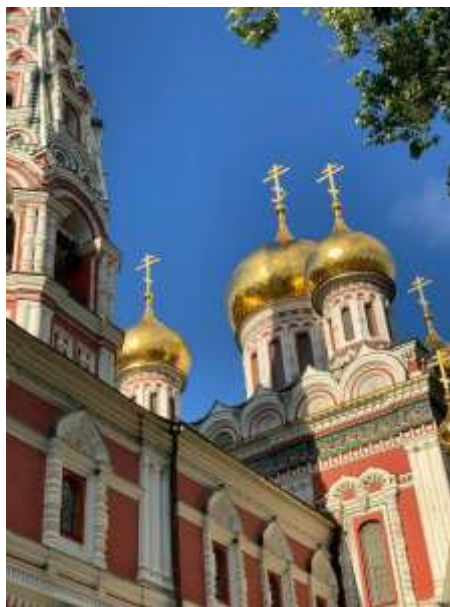
Църквата се състои от 5 купола.

Централният купол (42 метра) е ограден от четири по-малки (33 метра), като техните златни кубета с кръст на върха, привличат окото много преди да сте доближили обекта.

(снимка от интернет)

(лична снимка - 1)

Непременно трябва да посетите и криптата на храма, намираща се под основното ниво. Освен красив иконостас, тя пази цели 17 каменни саркофага в които почиват останките на загиналите в боевете воители, а имената на над 18-те хиляди жертви са изписани със златни букви на 34 каменни плочи.

Четири от тези плочи са отделени специално за имената на българските опълченци – 451 на брой.

Друг интересен факт е, че за отливането на 17-те камбани на църквата, огласяващи местността по време на различни чествания, са използвани събраните гилзи от местата на бойните сражения.

(снимка от интернет)

Ако сте ценители на изкуството, със сигурност бихте се възхитили на красивите изрисувани портрети и картини, свързани с историческото минало на България и Русия. Снимки за спомен могат да бъдат направени от външната страна на храма. Разбира се, снимането вътре в обекта е забранено.

Голяма част от иконите и църковната утвар принадлежат на храма „Рождество Христово“ благодарение на дарение от манастира „Св. Пантелеймон“ в Атон.

Това вълшебно място може да посетите от 8:30ч. до 19:30ч. пред месеците май-октомври и от 8:30ч. до 17:00ч. от ноември до април. Лична препоръка – късна пролет около обяд или края на лятото късен следобед.

При интерес от страна на туристите монасите в манастира винаги са готови да разкажат неговата история, като това удоволствие не се заплаща.

Тъй като аз съм родом от град Стара Загора, който е в непосредствена близост до този обект, често съм посещавала със своите родители и приятели храма, и не само него. Град Шипка е едно от любимите ми места за отдих. Прекарвала съм

рождественските празници в къщи за гости, а летните безгрижни дни на гости у приятели от този край. Освен, че е лесно достъпна дестинация, тя е подходяща за малки, големи, домашни любимци, за поспаланковците и за вечните приключенци.

Там винаги можете да отпочинете и да се насладите на чистия въздух и спокойствието на балкана, който пази още много интересни забележителности сред които:

Националния парк – музей „Шипка“

Паметника на Бузлуджа + монумент „Факлите“

Тракийския некропол в могилата „Шушманец“

Шипченския проход и др.

Източници: Лични снимки, Интернет

Сайтове:

<https://www.btsbg.org/100nto/hram-rozhdestvo-hristovo>

https://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D0%B8%D0%BF%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8_%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%80